

СТАНОВИЩЕ

на проф. д-р Магдалена Глушкова д.п.н. за дисертационния труд на докторантката Милена Георгиева Найденова на тема: „Методика за развитие на физическата координация, подпомагаща изпълнението на атакуващите действия във фехтовката при студенти“ за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ в професионалното направление 7.6. “Спорт“, по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл.МЛФК)“

Актуалност на научния проблем

Актуалността на научния проблем се заключава в разработения и предложен на спортно-педагогическата и спортно-тренировъчна практика технологичен модел за развиване на общи и специфични координационни способности, предпоставящи ефективността на атакуващите действия на студенти фехтовачи, с елементи на иновативност.

Структура на дисертационния труд

Дисертационния труд е с общ обем от 160 страници, от тях 141 страници текст и 19 приложения. Включва: увод, 4 глави , изводи и препоръки, приноси, библиография и приложения.

В първа глава „Постановка на научния проблем“, докторантката изяснява същността и развитието на основните два подхода при изучаване и третиране на проблема за координационните способности.

По-старият свеждащ ги до двигателната способност „ловкост“, включващ и схващането им като способност за усвояване на двигателни действия (т.е. двигателната обучаемост) и по-новия подход, свързан с координационните способности на човека.

Като по-съществени аспекти в раздела определям:

1. Систематизирането от докторантката и анализирането на научните теории за координационните способности у нас и в чужбина и проследяване на еволюцията им.

2. Изяснени са отношенията между основни понятия като „двигателни способности“ – „ловкост“ – „координационни способности“, йерархичната им и причинно – следствена обусловеност.

3. Идентифицирани са специфичните координационни способности на фехтовача, свързани с поддържане на позата и промените ѝ в действие, механизма на действие за технически корекции (коригиращи действия), и

проследяващия механизъм за измененията и степента на адекватността им, основаващи се на научните теории на други автори.

4. Идентифицирани са ориентировъчните способности на фехтовача, аргументирайки необходимостта от развиване на специфичните му пространствени, времеви и силови ориентировки.

5. Изяснена е ролята на технико-тактическата подготовка за спортното майсторство на фехтовачите.

6. Изведени са нерешени проблеми на техниката на атакуващите действия на фехтовачите.

В резултат на проучванията докторантката формулира работната си хипотеза, която свежда до предположението, че подобряването на координационните способности могат да подобрят техническата подготовка при придвижване, работа с оръжие и извършване на ефективни атакуващи действия. Декомпозирана е в няколко предположения, на които е даден отговор чрез резултатите от изследването изложени в трета глава.

Представената във втора глава цел на изследването е в пряка връзка с хипотезата на докторантката.

Задачите на изследването представят алгоритъма от действия за постигането на целта. Проведени са три вида експерименти (предварителен, констатиращ и развиващ). Общата продължителност на изследването е три години (2010-2012г.).

Контингентът на изследването (138 души) обезпечава необходимия брой лица – студенти от III-ти и IV-ти курс, от различни спортове, изучаващи фехтовка като СИП.

В трета глава „Анализ на резултатите“, са изложени резултати от проведено анкетно проучване на студентите фехтовачи и са определени затрудненията им при изпълнение на атакуващите действия, което ориентира докторантката в слабите звена на техническата им подготовка.

Проведен е сравнителен анализ на изходните и крайни резултати между контролната и експериментална група, по пол и по видове основни за студентите спортове (извън фехтовката). Резултатите са онагледени графично и таблично, което улеснява възприемането им.

Установени са аспектите на ефективност на експерименталния спортно-педагогически модел и аспектите неповлияни от модела.

Достоверност на научните твърдения

Достоверността на научните твърдения в доктората са гарантирани от големия контингент изследвани лица в експерименталната и контролна група;

от многократното им тестване и прилагане на математико - статистически методи (вариационен и доказателствения алтернативен метод). Проверена е надеждността на тестовете и характера на разпределение на случаите по показатели в контролната и в експериментална група. Установени са и показатели с асиметрия и експес определящи разпределенията им като ненормални.

Евристични елементи в изследването

Евристичните елементи в изследването включват:

- специално конструираната за експеримента електронна мишена за отчитане на точността на атакуващите действия с 9 зони на поразяване;
- разработената система за оценяване на техниката на атакуващите действия във фехтовката;
- създадения изследователски модел, позволяващ стандартизиране на научните изследвания на ефективността на посочените атакуващи действия.

Докторантката излага концепциите си на добър научен стил. Изложението ѝ са съдържателни и информативни. Притежава знания и умения за провеждане на научни изследвания, за обработка на емпиричен материал, за интерпретация на резултати, прилага дедуктивни методи, извежда произтичащи изводи, адаптира ги (като препоръки) за спортно педагогическата и спортно тренировъчната практика.

Приноси на научното изследване

Формулираните приноси произтичат от научното изследване на докторантката. Като по-значими определям следните:

1. Разработена е и апробирана методика за развиване на координационните способности, подпомагащи атакуващите действия на студенти фехтовачи.
2. Проведен е научен експеримент, който е първи в областта на подобряване на техниката на атакуващите действия на студенти - фехтовачи, чрез развиване на координационните им способности.
3. Създадена е информационна банка с емпирични данни, с анализирани процесуални и резултативни особености на промените в техниката на атакуващите действия под влиянието на фактора „координационни способности“.

Критични бележки и препоръки

1. От графиките към текста и таблиците в приложенията е видно, че те са носители на по-богата информация от анализиранията. Видни са закономерности, неотразени и неанализирани, които допълнително биха обогатили дисертацията.

2. Извод №1 е съществен принос на научното изследване, а не извод.

3. Считаю, че за представяне на експерименталната методика, подходяща би била обособената четвърта глава с описание и с резултатите от проучване на ефективността ѝ, но не е грешка и разглеждането ѝ към втора глава.

4. Доколкото същността на дисертацията е в разработената методика препоръчвам издаване на монография и/или ръководство за прилагането ѝ в спортно педагогическата и спортно тренировъчна практика.

Посочените препоръки и бележки не намаляват стойността на научния труд и могат да намерят отражение в бъдещи научни разработки на докторантката.

Публикации свързани с доктората

Резултатите от дисертацията са достойни на академичната общност, чрез публикуването на 4 публикации в сп. Спорт и наука.

Автореферат

Анализът на автореферата показва, че той напълно съответства на дисертационния труд на докторантката, както по структура, методология на изследването и получените резултати, така също и по отношение на изводите и препоръките за спортно-педагогическата и спортно-тренировъчната практика на студентите фехтовачи.

Съответстват и приносите на научното изследване.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Изхождайки от качествата на дисертационния труд, експерименталния му характер, на доказаните научни твърдения, разработената и апробирана в практиката методика за развиване на специфични координационни способности за студенти фехтовачи, на иновационните му и евристични елементи които оценявам положително, считам, че доктората отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника

за приложението му, което ми дава основание да предложа на уважаемите членове на Научното жури да присъдят образователната и научна степен „Доктор“ на Милена Георгиева Найденова по професионалното направление 7.6. „Спорт“, по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл.МЛФК)“.

31.01.2014 г.

Член на научното жури:

проф. д-р Магдалена Глушкова, д.п.н.

